

ETIKAI KOLLÉGIUM

Dr. Hegedűs Zsolt
Elnök

**Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara
Etikai Kollégiuma
részére**

Ikt.sz.: 1638-2/2021.

**Tisztelt Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara!
Tisztelt Viziné Molnár Anna Elnök Asszony!**

A Magyar Orvosi Kamara Etikai Kollégiumához 2021. szeptember 27-én érkezett levelükben foglaltakra a következőket válaszoljuk:

A MOK Etikai Kollégiuma legutóbbi ülésén megvitatta az egészségügyi dolgozók soron kívüli egészségügyi ellátásával kapcsolatos felvetést, figyelembe véve jogi véleményeket, valamint a MOK Országos Etikai Bizottságának (MOK OEB) 2021.08.31-én E/264-2/2021. iktatószám alatt a Pestszentlőrinc-Pestszentimre Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. részére küldött válaszlevélben foglaltakat is.

Csatlakozva a MOK OEB fenti számú levelében írottakhoz, jelezni kívánjuk, hogy sem a Magyar Orvosi Kamara, sem annak bármelyik országos ügyintéző szerve - így az Etikai Kollégium - sem jogosult általános érvényű, valamely egészségügyi szolgáltató egészségügyi ellátási gyakorlatát érintő állásfoglalások kiadására. Az Etikai Kollégium feladata az *egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény (Ekt.)* 8. §-a alapján a **szakmai kamara Etikai Kódexének tartalmát érintő javaslatok kidolgozása**. Az Ekt. szabályai szerint létrejött *MOK Alapszabály* 40./ pontja szintén az Etikai Kódex tartalmára, rendelkezéseire vonatkozó javaslatok kidolgozását, előkészítését jelöli meg az Etikai Kollégium feladataként.

A vonatkozó jogszabályokat figyelembe véve az egészségügyről szóló *1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)* - amelynek hatálya a 4. § (1) bek. b) pontja alapján a Magyarország területén működő minden egészségügyi szolgáltatóra kiterjed - 2. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele során érvényesülnie kell az esélyegyenlőségnek. A 3. § c) pont szerint az egészségügyi ellátás a **beteg adott egészségi állapotához** kapcsolódó egészségügyi tevékenységek összessége. Az Eütv. 2. Címe alatt található egészségügyi ellátáshoz való jog elnevezésű részben szabályozott, hogy az egészségügyi ellátásokban minden beteg (így az egészségügyi dolgozó beteg) számára azonos módon meghatározott az ellátáshoz való jogosultság, melyet az egészségi állapot indokol, nem pedig valamely személyhez fűződő körülmény, jogosítvány, jogviszony (pl. munkavállaló, stb.) Az Eütv. 7. § (1) bek. kiemeli, hogy minden betegnek joga van - jogszabályban meghatározott keretek között - az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének

megfelelő egészségügyi ellátáshoz. Az egészségi állapothoz kapcsolódó ellátási elvek végig kísérik a jogi szabályozást, külön megállapítva a sürgősségi ellátás elveit is.

Az ellátások során biztosítandó **egyenlő bánásmód** kérdésében is eligazítást nyújt *az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.)*, melynek 4. §-a az egyenlő bánásmód követelményének hatályát 4. § k) pontjában az egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltatókra is kiterjeszti. Hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós, vagy vélt egészségi állapota (Ebktv. 8. § h) pont), vagy egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (Ebktv. 8. § t) pont) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne. A közvetett hátrányos megkülönböztetést a törvény 9. § állapítja meg. Az egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos eljárásokban jelenleg az alapvető jogok biztosa jár el, közigazgatási hatósági eljárás keretében (Ebktv. 13. § (1) bek.) Az Ebktv. 25. §-ban külön is előírja az egészségügyi ellátással összefüggésben az egészségügyi szolgáltatásnyújtásban, ezen belül a betegségmegelőző programokban, a szűrővizsgálatokon, és a gyógyító-megelőző eljárásokban az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítését.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) az Alaptörvényben foglalt elvek alapján rögzíti az egészségügyi szolgáltató, a közeli hozzátartozó, a várólista, a betegfogadási lista, stb. - a téma szempontjából fontos fogalmak - meghatározásait is. A **betegfogadási lista** az adott járóbeteg szakellátó intézményben - amennyiben a beteg egészségi állapota az azonnali ellátást nem indokolja – a betegellátás sorrendjét szakrendelésenként, az ellátás igénybevételének időpontjával meghatározó lista. Az egyes betegfogadási listák közvetlenül a járóbeteg szakellátást végző szolgáltatók honlapján érhetőek el, azokat jelenteni kell, az összesítések a Nemzeti Egészségbiztosítási alapkezelő honlapján érhetőek el - a transzparencia megvalósításaként. A várólista alapján nyújtható ellátások részletes szabályait a 287/2006. (XII.23.) *Korm. rendelet* tartalmazza – ez is a beteg számára szükséges ellátás indikációját tartja elsődlegesnek. A *várólista sorrend kialakításának és az eltérés lehetőségének egészségügyi szakmai feltételeiről szóló 45/2006. (XII.27.) EüM rendelet* szabályozza a várólista protokollt.

A jogszabályok, az orvosi foglalkozás jogszabályokban meghatározott szakmai követelményeinek, magatartási szabályainak megtartása a MOK Etikai Kódexén is átvonuló követelmény, előírás. **Az Etikai Kódex II.1.3. (8) bekezdésében külön is rögzíti, hogy az orvosoknak az egészségügyi ellátás nyújtása során az igazságosság, az egyenlő elbánás követelményét kell követniük, ideértve azt is, hogy a rendelkezésre álló források elosztásában a hozzáférés egyenlő esélyének kell érvényesülnie. El kell kerülniük a diszkrimináció minden formáját.** Azaz a negatív és a pozitív diszkriminációt is.

Véleményünk szerint az a gyakorlat, hogy az egészségügyi dolgozók és hozzátartozóik soron kívüli ellátásban részesüljenek, még ha az bizonyos szempontok alapján társadalmilag hasznosnak is tűnik, a fentiek értelmében sem jogilag, sem etikailag nem támogatható.

A hivatásrendi összetartozás erősítése számos módon megoldható, a kollegialitás biztosítását a jogszabályi keretek között indokolt megtalálni. A kollegialitás az egészségügyben működhet úgy, hogy hivatalos rendelési időn túl a kollégák biztosítanak egymásnak hivatalos lehetőséget, de ez a napi gyakorlatban szintén nehezen kivitelezhető a szakszemélyzet, kiszolgáló háttér bevonása nélkül, ezért ennek általános gyakorlata sem javasolt.

Amennyiben az egészségügyi dolgozók is hasonló betegutakat járnának be, mint az átlag populáció, az önmagában is elősegíthetné a betegutak és így az egészségügy értékalapú fejlesztését, a dolgozók proaktív hozzáállásának erősítésével.

Összegezve, a feltett kérdésre a válasz: igen, etikailag erősen kifogásolható, hogy az egészségügyi szolgáltató saját dolgozója és annak közeli hozzátartozói számára bizonyos esetekben soron kívüli ellátást biztosít.

Tisztelettel a MOK Etikai Kollégiuma nevében:

Dr. Hegedűs Zsolt

MOK Etikai Kollégium Elnöke

Budapest, 2021. november 5.